



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

Het IV. Capittel. Van de authoriteyt der successie van Bisschoppen
raekende de Schrifture, ende andere stucken.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

verheben ende uptnemende bereydinge berey-
 scht/om het lichaem des Heeren t'ontfangen.

HET IV. CAPITTEL.

Van de authoriteyt der successie
 van Bisschoppen raekende
 de Schrifture, ende an-
 dere stucken.

MEntschuldich sijn de plaetsen die in de
 schriften Augustini te vinden sijn/daer hy
 sich heroept op de ghedurighe successie
 der Bisschoppen/om eenich stuck te proberen te-
 ghen de ketters van sijne tijden : Wy sullender
 weynige uptkippen upt beele.

Voor eerst dan *lib. 1. contra advers. legis cap. 20.* Onse
 Partije seyt hy / heeft ghetuygenissen bygebracht uyt
 Apocrijsche boeken, die op den naem vande Apostelen
 Andreas, en Ioannes gheschreven sijn: de welke indien
 sy van haer waren ghemaecte, sy souden aenveert sijn
 geweest vande Kercke, de welke van die tijden af, door
 seker successie van Bisschoppen, tot onse, ende de voi-
 gende tijden volhert, ende offert aen Godt in t'lichaem
 Christi, het sacrificie des lofs.

Ten tweeden *lib. 28. contra Faust. Cap. 2.* daer hy dis-
 puteert van een Apocrijsch schrift, stellende het sel-
 ve neffens de Handlinge der Apostelen, ende seght:
 Soo het nootsakelijck is, dat een van beyde dese schriften
 leughenachtich zy : aen welck van beyden meijnt ghy
 dat wy moeten ghelooven? ofte aen dat, het welck als
 vande beginne overgelevert, ende bewaert sijnde, wort
 herkent, ende gheapprobeert van die Kercke, de welke,
 van Christo selve begoft, door de Apostelen vervoordert,
 door seker orden van successien tot dese tijden toe,
 door de heele gantsche werelt, verbreyt is; ofte aen dat
 schrift

schrift het vvelek de Kercke, als onbekent, veruwerpt?

Ten derden *Epist. 42. ad Maudrenjes. lib. 4. contra Crescon. Cap. 60. Tract. 2 in Ep. Ioan.* Ghy siet, seyt hy / vele, die afghesneden sijn vande wortel der Christelijcker Ghemeente (die door de stoelen der Apostelen, ende successien der Bisschoppen, de heele werelt deur is verbreyt) haer roeten, vande eackele figure des oorspröcks onder den Christelijcken naem, de welcke wy Ketterrijen, en scheuringen noemen.

Ten vierden *lib. 13. contra Faust. Cap. 5.* De authoriteyt van onse boeken, (de welcke door de toestemminge der natien, door de successien der Apostelen, Bisschoppen, ende Concilien is bevesticht) strijt reghen ul. O Manicheen!

Ten vijfden *lib. 33. contra Faust. Cap. 6.* Siet, die schriften die wy hebben in handen, indien ymant naer eeni gheentijt van dit leven, loochent dat sy van Faustus sijn, ofte de mijne, van waer sal hy overtuygt worden, ten sy, om dat die, de welcke de selve nu kennen, hare kennisse tot de naercomelijngen, door ghedurige successien, overleverent? welck soo wesende, wie isser soo blindt, die segge dat de Kercke der Apostelen soo veel niet verdiene heeft, ende de ghetrouwe aendrachticheyt der broederen, dat sy de schriften der Apostelen ghetrouweijck aen de naercomelijngen souden overghelevert hebben, ghemerckt dat sy hare stoelen tot de reghenwoordighe Bisschoppen, door sekere successie bewaert?

Ten seften *lib. 7. de Bapt. contra Donat. Cap. 33.* Daer hy handelt van questien die dupster sijn: Tis gherust voor ons, seyt hy / In soodanige questien, door vermetelijcheyt niet voort te gaen, de welcke noch in eenighe nationale Synode begoft, noch in eenigh vol Concilie gheeyndicht sijn; Dit moet men besorgen als seker ende ghewis staende te houden, t'welck in de regeringe onses Heeren *Iesu Christi*, door de toestemminge vande algemeene Kercke, valt ghestelt is.

Ten sevansten *lib. 11. contra Faust. Cap. 2.* Tis wat anders niet ghehouden te sijn aen de auctoriteyt, ofte van eenighe boeken, of menschen, ende wat anders ist te segghen: Al wat dien heylighen man heeft geschreven

is warachtich, ende dat is sijnen brief, maer t'gh ene daer in staet, is een deel het sijne, een deel niet: Wanneer u ymant vande anderen cant seyde, bewijst my dat, en loopt niet tot warachtiger exemplaren, ofte van meer, ofte van oudere boeken, ofte die in een ander tale gheschreven sijn, waeruyt dit overgheset is: Maer seght: Hieruyt bewijse ick, dat een deel het sijne is, het ander deel niet, om dat dit voor my is, het ander teghen my: Ghy syt dan den reghel der waerheit: Alwat teghen u is, is onwarachtich. Waertaken dat een ander met ghelijke wysinnicheyt, met de welke nochtans uw hardnekkicheyt ghebroken wierde, seyde: lae, dat voor u is dat is valsch; ende dat tegen u is, dat is waer: Wat sult ghy maken? ten sy dat ghy een ander boeck voortbrenghet, uyt den welcken alles wat ghelesen sal worden, naer uw ghevoelen can verstaen worden? Indien ghy dit doet, ghy sult tegen u hooren roepen, en weder spreken: 'en is niet alleen jten deele, maer heel, ende gantschelijck valsch. Wat sult ghy maken? waer sult ghy u keeren? wat oorspronck sult ghy te voorschijn brengen van dat boeck dat ghy voortghebracht hebt? wat ourtheyt? wat orden van successie, tot gheruyghe? Want indien ghy dit tracht te doen, ghy en sult niet machtich zyn ghy siet dan in dese sake, hoe ghewichtich de authoriteyt is van de Catholijcke Kercke, de welke van de vastgestelde stoelen der Apostelen af, tot den dach van heden toe, door de orden der Bisschoppen aen malanderen succederende, ende door de eenstemmicheyt van soo vele volkeren voort vast ghestelt.

Merckte Indien Augustinus nu leefde/hoe soude hy anders konnen spreken reghen de Andersghesunde van onsen tijt? Want soo vele hoofden alstet hy haer sijn / soo veel regelen der waerheyt sijn der/ende al wat booz haer is/houden sy booz waer/al wat tegen is/booz valsch / op dat alle ten lesten ghedraent werde naer haer eyghen verstant/ende ghevoelen alleen: Waerom dock de heden-dacchiche Roomsch Kercke/met de selve woorden/ende reden haer praemt / met de welke hier Augustinus de oude ketterghes. strijt.

Ten

Ten achtsten seght Augustinus *lib 15. de Civ. Dei cap. 23.* Laet ons, seyt hy/ laten vaten de ghedichtelen van die schrifturen, de welcke Apocryph gheenoemt worden, om dat den verborghen oorspronck derselver aen de vaders niet ghebleken en heeft, van welke vaders, tot ons toe, door een aldersekerste, ende alderkenneelijckste successie, de authoriteyt vande vware schrifturen, ghecommen is.

Hier kan nu een peder sien klaer boozde oogh/ dat Augustinus sich gheduerich beroept op de authoriteyt vande Kercke / ende op de successie der Bisschoppen vande Apostolijcke stoelen / tot synen tijt toe/ende op de Concilien/ende op de eenstemmicheyt der natten / om te weten wat dat ware schysfure is/of niet:

¶ selve doet de Roornische Kercke / ergo dese komt in dit stuck ober een met Augustino.

Ydele uyt-vlucht van Partijs.

Augustinus seght op andere plaetsen / dat hy alles wilt bewesen hebben upt schysfure/ ende hy selve / nae dat hy d'authoriteyt vande Kercke verheben heeft/treect sijne bewijfen upt de schysfure.

Ten eersten, dat het zoo zy; maer ick segghe dat hy sijne bewijfen upt gheene andere schysfuren treect / als upt die van de welke hy te bozen door de authoriteyt der Kercke / ende successie der Bisschoppen/verskerrt is/dat het ware schysfure sijn; alsoo bewijst hy oock/selve de authoriteyt der Kercke upt de schysfure / maer te bozen verskerrt sijnde vande waerheyt der schysfure als bozen.

Ten tweeden, dat Augustinus niet alles wilt besticht hebben upt de letterlijcke schysfure/ oock r'ghene het gheloobe aengaet / sal bliken upt het volgende Capittel.